

ADVIES Nr. 1.668

Zitting van woensdag 4 februari 2009

Moederschapsbescherming - Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 39, derde lid, laatste zin, van de Arbeidswet van 16 maart 1971

x   x   x

2.368-1

A D V I E S Nr. 1.668

Onderwerp : Moederschapsbescherming - Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 39, derde lid, laatste zin, van de Arbeidswet van 16 maart 1971

Bij brief van 22 december 2008 heeft mevrouw J. Milquet, minister van Werk en Gelijke Kansen, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over het voornoemde ontwerp van koninklijk besluit.

De bespreking van dat dossier werd toevertrouwd aan een werkgroep van de Raad.

Op verslag van die werkgroep heeft de Raad op 4 februari 2009 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN STREKKING VAN DE ADVIESAANVRAAG

Bij brief van 22 december 2008 heeft mevrouw J. Milquet, minister van Werk en Gelijke Kansen, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over het voornoemde ontwerp van koninklijk besluit.

De ministerraad van 23 oktober 2008 heeft beslist dat de bevallen werkneemster die dat wenst, de mogelijkheid krijgt aan het einde van het moederschapsverlof twee weken facultatief verlof om te zetten in een arbeidsperiode met verminderde arbeidsduur.

Overeenkomstig die beslissing vult artikel 129 van de programmawet van 22 december 2008 artikel 39, derde lid van de arbeidswet van 16 maart 1971 als volgt aan:

"Wanneer de werkneemster de arbeidsonderbreking na de negende week met ten minste twee weken kan verlengen, kunnen de laatste twee weken van de postnatale rustperiode op haar verzoek worden omgezet in verlofdagen van postnatale rust. De werkgever moet deze periode, in functie van het aantal dagen voorzien in het werkrooster van de werkneemster, omzetten in verlofdagen van postnatale rust. De werkneemster moet deze verlofdagen van postnatale rust opnemen volgens een planning die door haar wordt vastgesteld, binnen acht weken te rekenen vanaf het einde van de ononderbroken periode van postnatale rust. De Koning kan de nadere regels van de wijze waarop de werkneemster haar werkgever verwittigt van de omzetting en de planning bepalen en kan andere wijzen van omzetting uitwerken."

Die wijziging in artikel 39, derde lid van de arbeidswet van 16 maart 1971 moet op 1 april 2009 in werking treden.

Het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit geeft uitvoering aan de laatste zin van die bepaling, die de Koning machtigt de nadere regels vast te stellen van de wijze waarop de werkneemster haar werkgever van de omzetting en de planning verwittigt.

Dat ontwerp bepaalt dat de werkneemster ten laatste vier weken voor het einde van de verplichte periode van postnatale rust, de werkgever schriftelijk op de hoogte moet brengen van de omzetting en de planning bedoeld in artikel 39, derde lid van de arbeidswet van 16 maart 1971.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

A. Algemene beschouwingen

De Raad constateert dat de ministerraad van 23 oktober 2008 met name een maatregel betreffende het moederschapsverlof heeft goedgekeurd.

Die maatregel geeft de bevallen werkneemster die dat wenst, de mogelijkheid aan het einde van het moederschapsverlof twee weken facultatief verlof om te zetten in een arbeidsperiode met verminderde arbeidsduur.

De Raad neemt er akte van dat die maatregel wordt uitgevoerd door artikel 129 van de programmawet van 22 december 2008.

Hij betreurt echter ten zeerste niet te zijn geraadpleegd bij de vaststelling van die maatregel, terwijl volgens de notificatie van de genoemde ministerraad de sociale partners geraadpleegd moesten worden.

Daardoor heeft hij zich niet kunnen uitspreken over de grond van die bepaling, die evenwel een weerslag zal hebben op de arbeidsorganisatie, zowel wat de werkgevers als de werknemers betreft.

De Raad heeft dan ook uit eigen beweging besloten zich in het kader van de onderhavige adviesaanvraag eveneens uit te spreken over die wijziging van artikel 39, derde lid van de arbeidswet van 16 maart 1971, bedoeld in artikel 129 van de genoemde programmawet.

B. Standpunt van de Raad

De Raad heeft een onderzoek gewijd aan artikel 129 van de programmawet van 22 december 2008 alsook aan het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van die bepaling. In het kader van zijn werkzaamheden heeft hij kunnen rekenen op de medewerking van RIZIV-vertegenwoordigers.

1. De Raad wenst principeopmerkingen te maken over die wijziging van artikel 39, derde lid van de genoemde wet van 16 maart 1971.

Hij is de mening toegedaan dat de mogelijkheid die zodoende aan de bevallen werkneemster wordt gegeven, aanzienlijke problemen op het vlak van de arbeidsorganisatie zal meebrengen, zowel voor de werkgevers als voor de werknemers. Eensdeels zal de uitvoering van die maatregel een zeer grote flexibiliteit in de arbeidsorganisatie vergen en anderdeels kan zij tot spanningen tussen de werknemers leiden.

Bovendien vindt hij dat die maatregel afbreuk doet aan het beginsel van de bevallingsrust, dat wordt gerechtvaardigd door lichamelijke redenen die in verschillende internationale instrumenten worden erkend.

2. De Raad constateert ook dat uit de discussies tijdens zijn werkzaamheden blijkt dat die bepaling alsook het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering ervan, fundamentele technische problemen doen rijzen.

Hij wijst er in de eerste plaats op dat artikel 129 van de genoemde programmawet bepaalt dat de werkneemster deze verlofdagen van postnatale rust moet opnemen volgens een planning die door haar wordt vastgesteld. Die bepaling maakt het voor de RIZIV-diensten erg ingewikkeld om het bedrag van de uitkering voor elke verlofdag te bepalen. In dat geval kan de gemiddelde en/of wekelijkse arbeidsregeling immers moeilijk worden vastgesteld wanneer de werkneemster het werk gedeeltelijk hervat. Over dat vraagstuk van de vergoeding moet dus zo vlug mogelijk duidelijkheid worden geschapen, omdat anders een grote rechtsonzekerheid wordt gecreëerd.

Verder constateert hij dat die bepaling op 1 april 2009 in werking zou treden, waardoor er weinig tijd overblijft om de nodige uitvoeringsmaatregelen te nemen. Rekening houdend met de voornoemde verduidelijkingen moeten er immers nog wetteksten worden opgesteld zodat de RIZIV-diensten de wijze van vergoeding van de betrokken werkneemsters kunnen bepalen en die teksten moeten nog aan het RIZIV worden voorgelegd.

Technisch gezien zullen die uitvoeringstermijnen, gelet op de vastgestelde datum van inwerkingtreding, ook heel beperkt zijn voor de werkgevers en de verzekeringsinstellingen, die de programma's in het licht van de nieuwe regelgeving moeten aanpassen en hun verzekerden op de hoogte moeten brengen.

De Raad wijst er nog op dat, wat de gegevensverzameling betreft, een aanpassing nodig is van de papieren formulieren en de aangiften van sociale risico's (ASR's) op elektronische wijze. De werkgever zal immers de gegevens van de nieuwe tewerkstelling alsook de periode van werkhervatting moeten aangeven. In principe kent hij die gegevens echter niet bij het begin van de moederschapsrust wanneer hij het inlichtingenblad moet invullen. Volgens het ontwerp van koninklijk besluit zal de werkgever de extra gegevens pas uiterlijk vier weken voor het einde van de verplichte periode van postnatale rust kennen.

Hij benadrukt eveneens dat, wat de bestaande ASR's betreft, de discussies over het in productie brengen aan de gang zijn en nu al heel ingewikkeld blijken te zijn. In die context zal de nieuwe wetgeving de al ondervonden problemen nog vergroten.

Ten slotte wijst hij erop dat voor de wijzigingen van de ASR's op elektronische wijze een termijn van 3 maanden voor het in productie brengen nodig is.

In het licht van die verschillende opmerkingen vindt de Raad dat artikel 129 van de genoemde programmawet en het ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van die bepaling in de huidige stand van zaken niet toepasbaar zijn en zowel voor werkgevers als voor werknemers juridische problemen zullen teweegbrengen indien ze op 1 april 2009 in werking treden.

3. Gelet op die beschouwingen kan de Raad niet akkoord gaan met die bepalingen waarover hij zich heeft gebogen.
